

DESCRIERI SUCCINTE A DISCIPLINELOR OPȚIONALE propușe pentru anul de studii 2025-2026

N.P.prof.	Disciplina opțională propusă	Denumirea clasei în anul de studii 2024-25	Descrierea succintă a disciplinei opționale propuse pentru anul de studii 2025-2026
	În împărăția lui Mate	I-IV	Este o disciplină cu caracter integrativ transdisciplinar, care se axează pe aprofundarea achizițiilor la Matematică, Științe, Comunicare. Această disciplină dezvoltă - gândirea logică, inteligența, spiritul de observație, curiozitatea.
	Matematica în cotidian	I-IV	Stimulează învățarea matematicii cu plăcere și interes de către elevi.
	Tainele comunicării	I-IV	Dezvoltă vorbirea și vocabularul elevilor.
	Matematica distractivă	I-IV	Disciplina opțională Matematică distractivă pune la dispoziția copiilor mijloace agreabile care să le stimuleze aptitudini, precum: gândirea, logica, perspicacitatea, atenția și creativitatea.
Roadedeal Natalia Ruban Angela Biezhenaru Nadejda	Educație economică și antreprenorială (clasele V-IX)	V-IX	Disciplina opțională „ Educație economică și antreprenorială ” este un curs opțional inovator cu aspect inter- și transdisciplinar, care are la bază dezvoltarea competenței antreprenoriale și spirit de inițiativă. Fiind realizată sistematic, începând cu clasele gimnaziale, acest obiect contribuie ca elevii să înțeleagă problemele cu care se confruntă în calitate de consumatori, să se familiarizeze cu conceptele economice fundamentale și cu modul economic de gândire. De asemenea, ea dezvoltă deprinderi de gândire economică și acțiune eficientă, abilități fundamentale de judecată pentru a deveni cetățeni raționali, cu spirit antreprenorial, cu responsabilitate, atitudine conștientă față de bunurile sociale și personale.
Biezhenaru Nadejda	Educație economică și antreprenorială, cl X-XII	X- XII	Educația Economică și Antreprenorială contribuie la înțelegerea problemelor cu care se confruntă oamenii în calitate de consumatori, îi familiarizează cu conceptele economice fundamentale și cu modul economic de gândire. Disciplina opțională în cauză formează și dezvoltă deprinderi de gândire economică și acțiune eficientă, abilități fundamentale de judecată pentru a deveni cetățeni raționali și cu spirit antreprenorial. Educația Economică și Antreprenorială constituie un domeniu important de formare a personalității prin pregătirea economică pentru viața individuală.

Roadedeal Natalia			Disciplina opțională Matematică distractivă pune la dispoziția copiilor mijloace agreabile care să le stimuleze gândirea, logica, perspicacitatea și să le dezvolte atenția, creativitatea. Urmărește: <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea capacităților intelectuale, a gândirii logice, a imaginației creatoare ; - dezvoltarea capacității de a raționa, de a emite judecăți, de a sesiza calea optimă de rezolvare corectă și rapidă în cotidian.
Ruban Angela	Matematica distractivă	V-VI	Disciplina opțională Matematica distractivă are obiectivul de a promova valorile unei societăți moderne: inițiativă, creativitate, gândire economică, gândire logică, reprezentări grafice, limbaj corect.
Trelea Tatiana	Chișinăul meu	V-IX	Scopul disciplinei opționale Chișinăul meu este promovarea trecutului și culturii capitalei Republicii Moldova în vederea conștientizării de către elevi a importanței orașului Chișinău, inclusiv formarea și dezvoltarea la elevii de gimnaziu a unui ansamblu de cunoștințe, aptitudini, competențe civice și sociale , dar și a atitudinilor democratice și valorilor privind istoria și cultura orașului Chișinău, în măsura în care acestea toate contribuie la educarea unor locuitori responsabili și a unor cetățeni pro activi. Disciplina opțională poate dezvolta sau, după caz, îi poate iniția pe elevi în tehnica studiului istoriei prin sursele „clasice”, scrise și nescrise, dar și a studiului istoriei orale. Elevii află care sunt mijloacele de investigație, cum se realizează un interviu, cum se compară sursele și, mai ales, cum se valorifică informațiile obținute.
Eriomenco Tatiana	Elemente de cultură și civilizație a Franței	I-XII	Cursul opțional Elemente de cultură și civilizație a Franței (clasele I – XII), este destinat elevilor în scopul dobândirii competențelor lingvistice și interculturale în studiul limbii franceze, fiind concepută pentru cele trei cicluri de școlaritate: primar, gimnazial, liceal. În primul ciclu, accentul cade pe sensibilizarea dezvoltării capacităților de receptare a mesajelor și de exprimare orală, Obiectivele cadru și de referință își modifică gradul de complexitate în ciclul gimnazial și liceal astfel încât să se asigure, ca finalitate, dezvoltarea achizițiilor lingvistice și încurajarea folosirii limbii franceze pentru exprimarea elevilor în situații variate de comunicare. Una dintre finalitățile acestei discipline este promovarea probei de evaluare orală la finele fiecărui ciclu. Prestația elevilor în fața comisiei de examinare trebuie să demonstreze că aceștia sunt capabili, în dependență de vârstă, următoarele aspecte: <i>pentru ciclul primar</i> : să dialogheze, <i>pentru gimnazial</i> : să înțeleagă în profunzime un fapt de civilizație franceză, să-l prezinte să explice. <i>Pentru cel liceal</i> : să problematizeze și să-și susțină, argumentat, părerile personale.
Dobrota- Raba Maria	Think English	V-IX	Think English , este un curs de limbă engleză britanică prevăzut pentru treapta primară și gimnazială care se axează pe formarea competențelor-cheie și cele specifice disciplinei la elevi, într-un context didactic activ și participativ axat pe elev. Cursul aduce conținuturi National Geographic corespunzătoare vârstei elevilor de la ciclul primar și gimnazial. Informația propusă despre lumea reală – este distractivă și fascinantă. Ea este prezentată prin intermediul unor fotografii și videouri uluitoare și oferă elevilor cunoștințe, priceperi și deprinderi lingvistice esențiale necesare pentru cunoașterea și înțelegerea lumii care îi înconjoară. Fiecare nivel include: <ul style="list-style-type: none"> • prezentarea limbajului și modalități de exersare; • cântece și jocuri; • activități video; • pagini National Geographic de Valori și Misiune;

			<ul style="list-style-type: none"> proiecte colaborative. <p>Din punct de vedere al selecției tematicе, acest curs oferă o gamă largă de teme actuale, de interes și de o utilitate sporită pentru elevii ciclului primar și gimnazial. Elevii sunt expuși unor teme pe care ei le explorează prin prisma diverselor perspective curriculare, utilizând deprinderile de audiere, comunicare, lectură și scriere. Vocabularul nou este plasat și exersat în contexte semnificative, care includ exploratorii National Geographic și teme din viața reală. Acesta este însușit prin strategii care oferă elevilor noi instrumente de a învăța cuvinte noi de sine stătător. Strategiile de conversație prezintă fraze și modele de dialog care ajută elevii să se exprime fluent. Activitățile permit elevilor de a lua decizii și a deveni participanți activi la propriul proces de învățare a limbii engleze.</p>
Chiriac Ion Bâlici Mădălina	Relații armonioase în familie	VIII-IX	„Relații armonioase în familie” (RAF) este o disciplină opțională elaborată de specialiștii și specialistele Centrului Internațional „La Strada Moldova” pentru elevii din clasele a VIII-a – IX-a. Scopul acestui curs este de a ajuta tinerii în dezvoltarea competențelor de comunicare asertivă, la formarea unor relații sănătoase în viitoarele lor familii, dar și pentru a educa tinerii privind prevenirea fenomenului de violență în bază de gen și reducerea violenței împotriva femeilor.
Tabaranu Tatiana-Andreea	Istoria și cultura locala (clasele V- IX)	V-IX	Disciplina opțională Istoria și cultura locala presupune familiarizarea elevilor cu specificul istoriei și culturii naționale, presupune și aspectele referitoare la tradiții și obiceiuri moștenite de la străbunei, incluzând teme care valorifică cunoștințele elevilor despre patrimoniul istorico-cultural al Republicii Moldova
Tabaranu Tatiana Chiriac Ion	Educația pentru media	VII-VIII	Educația pentru media are menirea să transforme dependența de tehnologie și de socializare a elevilor în noi experiențe cognitive, un sprijin pentru conceptualizarea cunoașterii, optimizarea relațiilor cu ceilalți, promovarea valorilor precum demnitatea, echitatea, generozitatea, ordinea, libertatea, spiritul comunitar. Totodată, cursul, gândit pentru toate treptele de învățământ, își propune să dezvolte abilitățile de analiză și raportare critică la mesajele transmise de media, capacitatea de a discerne între o informație veridică și manipulare, capacitatea de a lua decizii și de a acționa în cunoștință de cauză.
Bînzari Diana	Educație pentru drepturile omului	V-IX	Oferta educațională a curriculumului la disciplina opțională EDO include contextul didactic extins pentru formarea competențelor civice și sociale, formarea comportamentului democratic al cetățeanului, de înțelegere clară și completă a funcționalității drepturilor și responsabilităților titularilor într-un stat de drept. Misiunea disciplinei EDO este formarea unui cetățean activ, informat și responsabil, pregătit pentru a trăi și a acționa într-o societate democratică, oferind o extindere curriculară a actualei discipline școlare obligatorii; Educația civică/ Educația pentru societate. Conceptul de <i>Educație pentru cetățenie democratică</i> examinează: - Civismul ca o realitate multidimensională, în care competențele ce țin de exercitarea drepturilor și responsabilităților pot fi privite și ca fundament, dar și ca element constitutiv al tuturor aspectelor vieții într-o societate democratică. Spiritul civic se bazează pe demnitatea umană, egalitatea, participarea și împuternicirea cetățenilor. - Școala ca un loc unde elevii pot învăța din experiența reală de viață. Școala este o microcomunitate, care servește ca un model de societate în general. Ea poate deveni chiar un model de societate mai democratică, deoarece membrii unei comunități școlare pot participa la luarea deciziilor într-o mai mare măsură în mediul școlar decât ar fi posibil în afara acestuia. — Învățarea pentru democrație și drepturile omului înseamnă a învăța integrarea eficientă într-o comunitate, în timp ce învățarea prin democrație și drepturile omului

			înseamnă că această comunitate este guvernată de principii democratice, unde drepturile copiilor sunt respectate ca orientări pedagogice. Democrația se bazează pe o cultură politică despre care elevii trebuie să învețe prin experiența trăită în școală și prin reflectarea pe marginea acestei experiențe
Bînzari Diana	Voluntariat pentru educație	X-XII	Disciplina opțională „ <i>Voluntariat pentru educație</i> ” este destinată pentru clasele a X-a -a XII-a. În urma studierii acestui curs, elevii vor ști: - să participe ca voluntar, pe baza consimțământului liber exprimat; - să se implice activ ca voluntar în viața comunității; - să desfășoare voluntariatul, excluzând orice remunerare financiară sau materială din partea beneficiarului/voluntariatului sau a instituției gazdă, cu excepția acoperirii cheltuielilor legate de realizarea activității; - să recruteze voluntari pe baza egalității șanselor, fără nici un fel de discriminare; - să cunoască drepturile și obligațiunile sale; - să cunoască activități relevante care implică contribuția voluntară; - să participe la voluntariatul internațional
Musteață Nicolae	Istoria trăită – istoria povestită	VI-XII	În Republica Moldova <i>Istoria trăită-istoria povestită</i> este o disciplină nouă, având ca obiectiv elaborarea, identificarea, colectarea, catalogarea și interpretarea mărturiilor oamenilor de rând, în special, ale celor a căror experiență a fost, practic, ignorată de către știința istorică, așa cum ar fi: soldatul, văduvele, copiii războiului, „dușmanii poporului”, minoritățile etnice, culturale, religioase ș.a. Sub aspect metodologic, cursul opțional nu oferă doar instrumente pentru recuperarea trecutului recent, dar și o grilă de interpretare și analiză a documentelor scrise, elaborate în epoci trecute, care conțin scrisori, fotografii, arhive ale ziarelor ș.a. Astfel, disciplina opțională Istoria trăită-istoria povestită vizează investigarea istorică și analiza mărturiilor prin intermediul istoriei trăite de protagonist. Printre avantajele acestei discipline se înregistrează următoarele aspecte: - este accesibilă și le oferă elevilor o imagine bine conturată asupra istoriei recente; - poate servi drept instrument de verificare pentru dovezile oferite de alte izvoare; - constituie o modalitate de a-i ajuta pe elevi să cerceteze și să aplice conceptele-cheie ale continuității și schimbării în istorie. Elevii au ocazia de a-și dezvolta: - deprinderile implicate în formularea unor întrebări; - abilitățile de comunicare cu semenii și cu oamenii din generații diferite și cu perspective și experiențe diferite; - abilitatea de a examina dovezile istoriei orale, de a elabora o cronologie, de a formula o concluzie la ceea ce s-a întâmplat și de ce; - deprinderea de a produce înregistrări ș.a. Deci, legăturile cu celelalte arii curriculare au grade diferite de intensitate, mai ales atunci când este vorba despre diferitele etape de școlaritate.
Angheluță Tatiana			Disciplina - Citind, învăț să fiu reprezintă cursul opțional ce promovează eficient viziunea asupra formării personalității elevului prin texte și fragmente de texte valoroase ca mesaj, pe care profesorul de limbă și literatură română le privește în primul rând prin prisma cunoașterii pe sine în scopul de a-și construi un viitor. Cărțile care au luminat copilăria mai multor generații de cititori, reprezentate prin fragmente relevante, ar putea să devină cărți de căpățîi pentru cei care — poate — căutând răspunsuri la întrebările existențiale, într-un text de ficțiune vor găsi un sfetnic și un model. Menționăm optimismul și seninătatea multor texte, tendința eroilor literari spre succes și reușită, bunătatea și dărnicia lor. La fel, e important cum se rezolvă problemele pe care le înfruntă eroii, cum participă la rezolvarea lor cei din jur. Indubitabil, lectura unor fragmente sau a unor texte de autori mai puțin cunoscuți oferă o deschidere fără frontiere spre marea literatură a lumii, pune în circuitul de valori ale elevilor contemporani probleme general-umane perene și promovează o axiologie pe care ne-am dori să și-o aproprieze copiii noștri.
Sajin Iliana			
Bâlici Mădălina	Citind, învăț să fiu	V-IX	Elevii claselor a V-IX-a au oportunitatea de a-și dezvolta următoarele competențe: Recunoașterea și gestionarea propriilor emoții.

			<p>Cooperarea cu, raportarea la și empatizarea cu ceilalți. Manifestarea compasiunii și a toleranței față de ceilalți Demonstrarea respectului față de valorile culturale, față de părinți, familie, comunitate, școală și profesori, societate, înțelegându-le valorile și tradițiile. ü Îmbogățirea identității personale, înțelegând alte culturi și valori ca parte a identității lor globale; asumarea unui concept mai larg al identității ca oportunitate pentru îmbogățire personală și colectivă.</p>
<p>Angheluță Tatiana</p> <p>Sajin Iliana</p> <p>Bâlici Mădălina</p>	<p>Scrierea creativă</p>	<p>VII-VIII</p> <p>X-XII</p>	<p>Scrierea creativă reprezintă cursul opțional ce promovează eficient viziunea asupra formării personalității elevului prin descătușarea scrisului și a comunicării în general, explorând texte de diferite structuri și abordând diverse teme, este una integratoare. Formarea și dezvoltarea capacității de a privi și a reflecta lumea din jur fără a reproduce și a urma modele nu urmărește educarea artiștilor de profesie, ci eliberarea gândirii, emanciparea spiritului creativ, gestionarea inteligenței emoționale, cunoașterea de sine și cultivarea personalității. Dezvoltarea comunicării în masă, interesul crescut pentru schimbul de mesaje și implicarea oricui în rețelele de socializare face scrierea creativă mai necesară ca oricând, pentru că oamenii care știu să comunice eficient deja dețin cheia succesului personal și profesional.</p> <p>Elevii claselor a VII-a și a VIII-a au oportunitatea de a-și dezvolta următoarele competențe: Aplicarea în mod adecvat și creativ a regulilor generale ale comunicării și interacțiunii sociale în limba română prin folosirea resurselor potrivite pentru dezvoltarea deplină a potențialului individual. Realizarea unui echilibru corespunzător al componentelor intelectuale, emoționale și motivaționale ale personalității, consolidând încrederea în sine și stima de sine, motivarea pozitivă și capacitatea de a le utiliza în mod corect.</p> <p>Elevii claselor a X- XII-a: Recunoașterea și gestionarea propriilor emoții. Cooperarea cu, raportarea la și empatizarea cu ceilalți Îmbogățirea identității personale, înțelegând alte culturi și valori ca parte a identității lor globale; Producerea de mesaje scrise, folosind strategii specifice de redactare și diferite forme de reprezentare, într-o varietate de contexte, manifestându-și flexibilitatea și creativitatea. Producerea textelor proprii, ținând cont de datele pragmatice ale situațiilor de comunicare.</p>
<p>Angheluță Tatiana Sajin Iliana Bâlici Mădălina</p>	<p>Lectură pentru ghidare în carieră</p>	<p>V-IX</p>	<p>Disciplina opțională Lectură pentru ghidare în carieră redă copilului multiple profesii prin fragmente de texte literare. Prin intermediul fragmentului de text elevului i se redă o experiență clară, sinceră, reală. Putând înțelege ce domeniu îi este mai drag.</p>
<p>Vrabie Mariana Nihtii Stela Chiriac Ion Chiriac Ina</p>	<p>Educație prin FILM (V-XII)</p>	<p>V-XII</p>	<p>Scopul demersului didactic proiectat prin actualul curriculum este de a crește gradul de conștientizare a tinerilor cu privire la provocările lumii de azi și problemele sociale actuale, precum și de a iniția dezbateri, de a dezvolta gândirea critică și de a formula întrebări și opinii referitoare la drepturile omului și alte teme relevante din cotidian. Curriculumul își propune, de asemenea, să promoveze o înțelegere a proceselor globale care influențează viața oamenilor în întreaga lume și să cultive simțul responsabilității, încurajând astfel implicarea în mod activ la soluționarea problemelor curente, atât la nivel local, cât și la nivel mondial</p>
<p>Chiriac Ion</p>	<p>Educația ecologică</p>	<p>V</p>	<p>Scopul disciplinei opționale „Educație ecologică”, constă în: formarea la elevi a unei viziuni integre relativ de mediu în raport cu noile tendințe de dezvoltare a</p>

			civilizației, de interacțiune „Om-Mediu-Om” și consecințele acesteia, conștientizându-se problemele de mediu și căile lor de soluționare, manifestându-se printr-un comportament responsabil față de menținerea calității lui”.
Chirița Iulia	Chimia și explorarea mediului	X-XII	<p>Astăzi, în condițiile globalizării, informatizării și progresului tehnico-științific, cu o evoluție rapidă a acestuia din urmă și cu o viteză crescândă a schimbărilor, cu o dezvoltare inimaginabilă a forțelor de producere, cu transformările de amploare ce intervin odată cu implementarea ingineriei genetice și a tehnologiilor informaționale, armonizarea raporturilor dintre om și natură rămâne a fi o problemă la fel de stringentă și actuală ca în perioada implementării energiei nucleare.</p> <p>Succesele științei chimice prin tehnologiile și produsele elaborate au adus contribuții substanțiale economice – sporirea productivității, și agricole – protecția plantelor contra bolilor și dăunătorilor. Însă prin utilizarea abuzivă a unor produse chimice, în condițiile implementării unei mentalități de gigantomanie aceste realizări încep să devină un flagel al societății, prin poluarea solului, apelor, producției agricole afectând organismele vii, inclusiv sănătatea omului.</p> <p>Chimia și explorarea mediului este știința despre procesele ce determină compoziția și proprietățile chimice ale mediului ambiant și reprezintă fundamentul științific în protecția mediului ambiant.</p> <p>Obiectivele „Chimiei și explorării mediului” sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elaborarea metodelor de restabilire a echilibrului în ecosistemele poluate; ▪ transformarea poluanților în compuși inofensivi; ▪ prognozarea comportării substanțelor poluante în mediul ambiant; ▪ managementul deșeurilor; ▪ modificarea și schimbarea tehnologiilor industriale; ▪ epurarea emisiilor gazoase și a apelor uzate. <p>Societatea începe să conștientizeze tot mai mult că mediul determină însăși viața și existența umană.</p>
Nacu Veronica Chiriac Ion Usatii Nadejda	Educația pentru sănătate	V- VII	<p>Educația pentru sănătate facilitează accesul adolescenților/tinerilor la informație de calitate, conform vârstei și nivelului de dezvoltare, sensibilă la mediul cultural, inclusiv în ceea ce privește sănătatea reproducerii, drepturile omului și prevenirea violenței. Educația pentru sănătate are ca scop să ofere suport în cunoașterea modalităților de protecție împotriva factorilor cu efect negativ asupra sănătății, dar și informații despre întreprinderea acțiunilor concrete în cazul unor afecțiuni.</p> <p>Clasa V-VII:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevii iau cunoștințe în identificarea diferențelor dintre stările de sănătate, disconfortul fizic și cel psihic. • Învăță reguli de igienă personală, manifestând un comportament responsabil pentru menținerea organismului în stare de sănătate. • Învăță să fie liberi în luarea unor decizii informate și responsabile în situații de risc pentru sănătate. • Elevii comunică învățând că relațiile interpersonale și comunicarea între ei este importantă, iar comunicând se acceptă așa cum sunt. • Elevii fac cunoștință cu teme în care comportamentul privind relațiile interpersonale și cele intime sunt cele mai importante.

<p>Nacu Veronica</p> <p>Chiriac Ion</p> <p>Usatii Nadejda</p>	<p>Educația pentru sănătate</p>	<p>VIII -IX</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Se organizează ore de dezbateri, discuții, studii de caz cu referire la stilul de viață sanogen și patogen; • Se petrec discuție despre influențele externe asupra petrecerii timpului liber și evaluarea modalităților de organizare a odihnei personale; • Elevii învață să elaboreze comunicate privind importanța substanțelor (proteine, glucide, lipide) pentru dezvoltarea armonioasă a organismului. • La acest obiect elevii fac cunoștință cu teme ce reprezintă Comportamentul sexual responsabil: atitudini față de debutul vieții sexuale timpurii. Vârsta consimțământului – legislația. • Se discută activ în demonstrarea atitudinilor și comportamentelor nonviolente și nondiscriminatorii față de cei din jur, dar și nontoleranță față de fenomenul violenței • Bullyingul – fenomen școlar • Traficul de ființe este o problemă actuală de aceea elevii mai fac cunoștință la acest obiect cu tipurile de trafic de ființe umane: consecințe individuale și sociale.
<p>Nacu Veronica</p> <p>Usatii Nadejda</p>	<p>Educația pentru sănătate</p>	<p>X- XII</p>	<p>În clasele mai mari elevii sunt atrași de acest obiect prin faptul că pot fi liberi să ceară sfaturi sau să discute teme care îi pregătesc de viață.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Discută în cadrul orelor importanța controlului medical periodic pentru depistarea timpurie a diferitelor maladii. Importanța vaccinării. Dreptul la confidențialitate. • Care sunt nevoile organismului în perioada adolescenței. Ce modalități sunt cele mai eficiente pentru a preveni/diminua stresul și anxietatea. • Fetele și băieții la această vârstă trebuie să cunoască cum să păstreze un regim alimentar în condiții deosebite (temperaturi extreme, maladii, sarcină, alăptare etc.). • Se organizează diferite seminare educative/ conferințe: Comunicarea eficientă – un pas spre soluționarea problemelor. <p>Disciplina devine deosebit de sensibilă atunci când abordează subiecte privind relațiile cu alți oameni, cu colegii. În acest context, studierea acestei discipline reclamă utilizarea unor metode și tehnici de învățare într-o manieră „mai îngustă” la disciplinele care nu au legătură cu sentimentele și conduita umană.</p>